

МОЛОДИЙ КОМУНІСТ

ОРГАН КІРОВОГРАДСЬКОГО ОБКОМУ ЛКСМУ

Рік видання IV
№ 72 (345).

Середа, 14 грудня 1960 р.

Ціна 20 коп.

УКАЗ ПРЕЗИДІЇ ВЕРХОВНОЇ РАДИ СРСР

Про нагородження тов. Третьякевича В. Й. орденом Вітчизняної війни I ступеня

За активну участь у діяльності підпільної комсомольської організації «Молода гвардія», а також виявлені особисте героїство і відвагу в боротьбі з німецько-фашистськими загарбниками нагородити тов. Третьякевича Віктора Йосиповича орденом Вітчизняної війни I ступеня.

Голова Президії Верховної Ради СРСР Л. БРЕЖНЕВ.

Секретар Президії Верховної Ради СРСР М. ГЕОРГАДЗЕ.

Москва, Кремль. 13 грудня 1960 р.

З В Е Р Н Е Н Н Я Д О Н А Р О Д І В У С Ь О Г О С В І Т У

Ми, представники комуністичних і робітничих партій п'яти континентів світу, що зібралися в Москві в 43-ї роковини Великої Жовтневої соціалістичної революції, сповнені почуття відповідальності за долю людства, звертаємося до вас із закликом

про загальну боротьбу на захист миру, проти загрози нової світової війни.

Три роки тому комуністичні і робітничі партії звернулися до народів усієї земної кулі з Маніфестом миру.

З того часу сили миру здобули видатні перемоги в боротьбі проти паліїв війни.

І сьогодні з ще твердішою впевненістю в перемозі справи миру ми можемо виступити проти воєнної небезпеки, яка загрожує мільйонам чоловіків, жінок і дітей. Ніколи ще в історії людства не було таких реальних шансів перетворення в дійсність вікових сподівань народів — жити в умовах миру і свободи.

Перед лицем загрози воєнної катастрофи, яка викликала б величезні жертви, загибель сотень мільйонів людей, перетворила б у руїни основні центри світової цивілізації, питання про збереження миру більше, ніж будь-коли, хвилює все людство.

Ми, комуністи, боремося за мир, за загальну безпеку, за такі умови, в яких всі люди і всі народи користуватимуться благами мирного і вільного життя.

Мета кожної з соціалістичних країн зокрема і всієї соціалістичної співдружності в цілому полягає в тому, щоб забезпечити міцний мир для всіх народів.

Соціалізм не потребує війни. Історична боротьба між старим і новим ладом, між соціалізмом і капіталізмом повинна вирішуватись не шляхом світової війни, а в мирному змаганні, в змаганні за те, який суспільний лад доб'ється вищого рівня економіки, техніки і культури, забезпечить народним масам найкращі умови життя.

Ми, комуністи, вважаємо своїм священним обов'язком зробити все, що в наших силах, щоб врятувати людство від страхіть сучасної війни.

Всі соціалістичні країни, додержуючи вчення великого Леніна, покладали в основу своєї зовнішньої політики принцип мирного співіснування держав з різним суспільним ладом.

В нашу епоху у народів і держав тільки один вибір: мирне співіснування і змагання соціалізму з капіталізмом — або людиноубивча ядерна війна. Іншого шляху немає.

Звідки йде загроза мирові в усьому світі?

Про мир говорять усі уряди, але до уваги беруться не слова, а діла.

Як і в минулому, тепер організаторами та ініціаторами агре-

сивних воєн є реакційні, монополістичні і військові кола імперіалістичних країн. Мирові загрожує політика урядів імперіалістичних держав, які всупереч волі своїх народів, нав'язують країнам згубну гонку озброєнь, роздувають «холодну війну» проти соціалістичних та інших миролюбних держав, придушують волелюбні прагнення народів.

ХАЙ ГОВОРЯТЬ ФАКТИ!

Народи вітали пропозиції про загальне, повне і контрольоване роззброєння, висунуті Радянським Союзом і палко підтримані всіма соціалістичними країнами. Хто чинить опір здійсненню цих пропозицій? Уряди імперіалістичних держав на чолі з Сполученими Штатами Америки, які замість контрольованого роззброєння пропонують контроль над озброєнням і намагаються перетворити переговори про роззброєння в пусте базікання.

Народи радіють з того, що три великі держави ось уже два роки не проводять випробувань ядерної зброї. Хто чинить опір тому, щоб було зроблено новий крок і було прийнято рішення про остаточну заборону цих смертоносних випробувань? Уряди імперіалістичних держав, які без кінця протягують свій намір відновити випробування атомної зброї і весь час погрожують зірвати переговори про їх заборону, на які вони змушені були піти під тиском народів.

Народи не хочуть, щоб на їх суверенних територіях лишалися іноземні воєнні бази; вони виступають проти агресивних воєнних пактів, які обмежують незалежність їх країн і ставлять їх у небезпечне становище.

Хто чинить опір цьому? Це уряди держав Атлантичного блоку, які надають західнонімецьким мілітаристам і реваншистам воєнні бази на чужих територіях, дають їм в руки зброю масового знищення, форсують атомне озброєння військ НАТО.

Це правлячі кола Сполучених Штатів Америки нав'язали агресивні воєнні пакти Японії, Пакистанові та іншим державам Середнього і Далекого Сходу, підбурюють їх проти миролюбних країн, окунують Південну Корею і перетворили її у свій воєнний плацдарм, відроджують японський мілітаризм, втручаються у внутрішні справи Лаосу і Південного В'єтнаму, підтримують голландських імперіалістів у Західному Ірані, бельгійських — у Конго, португальських у Гоа та інших колонізаторів, готують збройну інтервенцію проти кубинської революції, втягують у воєнні пакти країни Латинської Америки.

Це США окунують китайський острів Тайвань, постійно засилають свої військові літаки в повітряний простір Китайської Народ-

ної Республіки і одночасно нехтують її законне право мати своє представництво в Організації Об'єднаних Націй.

Готові до дії ракетні установки, заповнені ядерною зброєю склади, літаки з водневими бомбами на борту, які курсують у повітрі, готові до нападу військові кораблі і підводні човни, що плавають у морях і океанах, сітка воєнних баз на чужих територіях — ось як виглядає сучасна практика імперіалізму. В такій обстановці будь-яка країна земної кулі, велика чи мала, може бути раптово охоплена полум'ям ядерної війни.

Імперіалізм штовхає світ на грань війни ради егоїстичних інтересів жменьки великих монополій і колонізаторів.

Вороги миру поширюють брехливі вигадки про мниму «комуністичну агресію». Така брехня потрібна їм для того, щоб приховати свої справжні цілі, паралізувати волю народів і виправдати в їх очах гонку озброєнь.

РОБІТНИКИ, СЕЛЯНИ, ПРАЦІВНИКИ РОЗУМОВОЇ ПРАЦІ!

ЛЮДИ ДОБРОЇ ВОЛІ В УСЬОМУ СВІТІ!

Для людства немає в наші дні невідкладнішого завдання, ніж боротьба проти загрози ракетно-ядерної війни, за загальне і повне роззброєння, за збереження миру. Немає в наші дні благороднішого обов'язку, ніж участь у цій боротьбі.

Чи можливий міцний мир в усьому світі?

Ми, комуністи, відповідаємо: **Війна не є неминучою, війну можна відвернути, мир можна захистити і зміцнити.**

Це наше переконання продиктоване не тільки нашою волею до миру і ненавистю до паліїв війни. Можливість відвернення війни впливає з реальних фактів нової обстановки в світі.

Дедалі вирішальнішим фактором сучасності стає світова соціалістична система. Охоплюючи більше третини людства, соціалістична система, її головна сила — Радянський Союз — використовує свою безперервно зростаючу економічну і науково-технічну могутність, щоб сковувати дії імперіалізму, зв'язувати руки прихильникам воєнних авантур.

Міжнародний робітничий рух, який високо несе прапор боротьби за мир, підвищує пильність народів, запалює всіх чесних людей на землі на активні дії проти агресивної політики імперіалістів.

Багатомільйонні народи Азії, Африки і Латинської Америки, які завоювали свою свободу та політичну незалежність, і народи, що добиваються національної свободи, стають дедалі активнішими борцями за мир, природними союзниками миролюбної політики соціалістичних країн.

За мир і мирне співіснування

виступають нейтральні держави, які не погоджуються з агресивною політикою імперіалістів.

Всесвітній рух прихильників миру об'єднує нині мільйони людей. У кожній країні учасники цього руху прагнуть захистити свою батьківщину від нової воєнної пожежі.

Всі ці миролюбні сили, згуртувавшись на рішучу боротьбу, спроможні зірвати злочинні воєнні плани, зберегти мир і зміцнити дружбу між народами.

Мир не приходить сам собою. Його можна захистити і зміцнити тільки спільною боротьбою всіх миролюбних сил.

Ми, комуністи, звертаємося з закликом до всіх трудящих, до народів усіх континентів:

Боріться за розрядку міжнародної напруженості і мирне співіснування, проти «холодної війни», проти гонки озброєнь! Якщо величезні кошти, розтрачені на озброєння, використати в мирних цілях, це дало б змогу поліпшити становище народних мас, скоротити безробіття, підняти заробітну плату і життєвий рівень, збільшити житлове будівництво, ширше розгорнути соціальне страхування.

Не допускайте розширення атомних озброєнь, озброєння німецького і японського мілітаризму зброєю масового знищення!

Вимагайте укладення мирного договору з двома німецькими державами і перетворення Західного Берліна в демілітаризоване вільне місто!

Боріться проти намагань урядів імперіалістичних держав втягти нові країни в холодну війну, в орбіту воєнних готувань!

Вимагайте ліквідації іноземних воєнних баз та виведення військ, які перебувають на територіях інших держав, і заборони створення нових воєнних баз! Боріться за визволення країн від нав'язаних їм агресивних воєнних пактів! Добивайтесь угод про зони, вільні від ядерної зброї!

Не дайте задушити свободу героїчного народу Куби ні шляхом економічної блокади, ні шляхом збройної інтервенції американських монополій!

Ми, комуністи, борючись за справу робітничого класу і народів, простягаємо руку соціал-демократам, членам інших партій та організацій, які виступають за мир, усім членам професійних спілок, усім патріотам: дійте разом з нами на захист миру, за роззброєння. Доб'ємося погоджених дій!

Створимо спільний фронт боротьби проти підготовки імперіалістів до нової війни!

Будемо разом захищати демократичні права і свободи, боротися проти темних сил реакції та фашизму, проти расизму і шовінізму, проти всевладдя монополій.

(Закінчення на 2-й стор.)

ЗВЕРНЕННЯ ДО НАРОДУ УСЬОГО СВІТУ

(Закінчення).

лій, проти мілітаризації і економіки і політичного життя.

Боротьба народів за свою свободу і незалежність ослабляє сили, які прагнуть до війни, і множить сили миру.

До нового життя пробуджується Африка, народи якої більше за всіх страждали під бичем колоніального рабства і варварської експлуатації. Створюючи свої незалежні держави, народи Африки виходять на історичну арену як молода, все більш самостійна і миролюбна сила.

Але приречений історією колоніалізм ще не знищено до кінця. Грубе насильство і терор заступають шлях до свободи народам Східної Африки — в британських і португальських колоніях. В Південно-Африканському Союзі лютує расистський режим. Ось уже шість років мужній алжирський народ бореться за право на національну незалежність, сходячи кров'ю у війні, нав'язаній йому французькими колонізаторами, яких підтримують їх атлантичні спільники. В Конго імперіалісти не гребують ніякими засобами, щоб шляхом шахрайських махінацій і підкупів скинути законний уряд і передати владу своїм слухняним маріонеткам.

Народи, які завоювали право на самостійне державне існування, продовжують вести тяжку боротьбу проти колоніалізму в нових його формах, проти американських і західнонімецьких колоніалістів, проти старих англійських, французьких та інших гнобителів, що намагаються будь-якою ціною удержати в своїх руках природні багатства, шахти і плантації, перешкодити промісловому розвитку країн, які визволилися, нав'язати їм продажні і реакційні уряди.

Брати в країнах, які визволилися від колоніалізму, і в країнах, що борються за своє визволення!

Б'Є ОСТАННЯ ГОДИНА КОЛОΝІАЛІЗМУ!

Ми, комуністи, з вами! З вами

могутній табір соціалістичних держав!

Разом з вами ми вимагаємо негайного і беззастережного визнання за всіма народами права на незалежне існування.

Хай багатства ваших країн і зусилля трудящих будуть спрямовані тільки на благо ваших народів!

Ваша боротьба за повний суверенітет і економічну незалежність, за свою свободу служить священній справі миру!

МИ, ПРЕДСТАВНИКИ КОМУНІСТИЧНИХ І РОБІТНИЧИХ ПАРТІЙ, ЗВЕРТАЄМОСЯ З ЗАКЛИКОМ

до чоловіків, жінок і молоді, до людей усіх професій і суспільних верств,

до всіх людей, незалежно від їх політичних переконань і віросповідання, незалежно від їх національності і кольору шкіри,

до всіх, хто любить свою батьківщину і ненавидить війну.

Вимагайте негайної заборони випробувань, виробництва і застосування ядерної зброї, а також інших видів зброї масового знищення.

Вимагайте негайного укладення договору про загальне, повне і контрольоване роззброєння.

Хай сучасна наука і техніка не сприяють більше виробництву зброя смерті і знищення, хай вони служать на благо людей, прогресові людства!

Хай замість воєнних угруповань восторжествують дружнє співробітництво, широкий торговельний і культурний обмін між усіма країнами!

В нашу епоху **СИЛИ МИРУ ПЕРЕВАЖАЮТЬ СИЛИ ВІЙНИ!**

Народи доб'ються благородної і бажаної мети — відстоять мир, якщо вони об'єднають свої зусилля і наполегливо й активно боротимуться за мир і дружбу між народами.

Комуністи віддають цій справі усі свої сили.

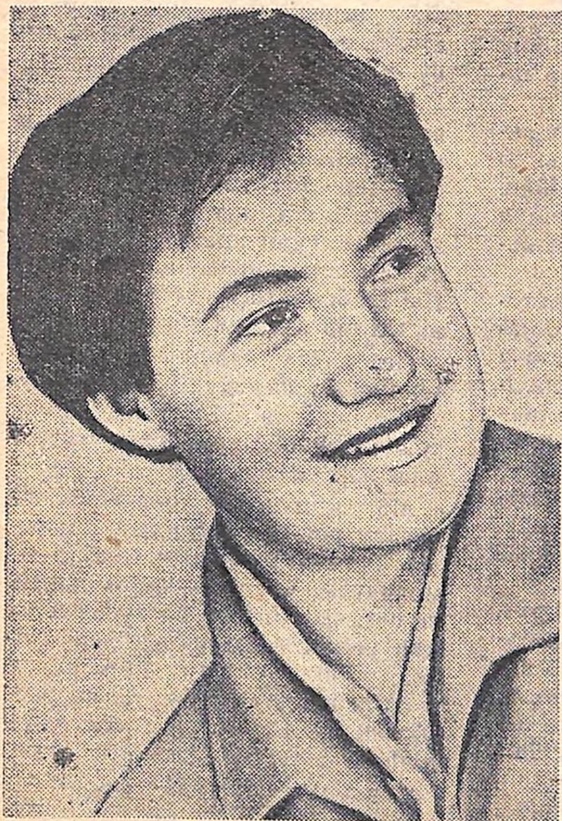
МИР ПЕРЕМОЖЕ ВІЙНУ!

Великий трудовий успіх бригади М. МАМАЯ

МОСКВА, 12. (ТАРС). Бригадир вибійників шахти № 2 «Північна» тресту «Краснодонвугілля» міста Краснодона, Луганської області, депутат Верховної Ради СРСР, Герой Соціалістичної Праці М. Я. Мамай за дорученням бригади написав Першому секретареві ЦК КПРС, Голові Ради Міністрів СРСР М. С. Хрущову лист. В ньому знатний гірник розповідає про життя своєї бригади, ділиться трудовими успіхами. Бригада достроково — за десять з половиною місяців — виконала річне зобов'язання — видобула 5 тисяч тонн вугілля понад завдання.

М. Я. Мамай повідомляє в листі, що, готуючись гідно зустріти Пленум ЦК КПРС, колектив бригади вирішив застосувати до себе в лаві замість відбійних молотків повний комбайн УКР-1 і повністю освоїти механізоване видобування вугілля.

Микита Сергійович Хрущов надіслав бригадирові вибійників М. Я. Мамаю, всім робітникам його бригади лист-відповідь. Від імені Центрального Комітету КПРС і Ради Міністрів СРСР він поздоровив бригаду гірників з великими трудовими успіхами.

Пишаються у багатотисячній сім'ї червонозорівців такими, як комсомолка Наташа Пуда. Працюючи токарем, дівчина на 150-160 процентів виконує зміни завдання, підвищує свої виробничі знання. Вона закінчила вечірню середню школу і зараз готується до вступу у вуз. До того ж Наташа — краєва спортсменка.

На знімку: Наташа ПУДА.

Фото О. ШАРИКОВА.

«МОЛОДИЙ КОМУНАР»

14 грудня 1960 р., 2 стор.

ЗАЯВА

комітету молодіжних організацій СРСР

Москва, (ТАРС). Комітет молодіжних організацій СРСР у своїй заяві від імені мільйонів радянських юнаків і дівчат висловив рішучий протест проти безпрецедентних за своєю зухвалістю і жорстокістю дій колонізаторів у Конго.

Заява містить вимогу, щоб Організація Об'єднаних Націй вжила рішучих заходів проти знахабнелих агресорів, проти колонізаторів, які намагаються знищити національну незалежність конголезького народу.

Ми наполягаємо, говориться в заяві, на негайному звільненні прем'єр-міністра Патріса Лумумби та інших членів законного конголезького уряду, на роззброєнні банд Мобуту, на вигнанні з Конго американських, бельгійських та інших колонізаторів. Необхідно відновити діяльність законного уряду і парламенту Республіки Конго. Мир і спокій повинні повернутися в цю країну.

АНТОНІНУ Лапченко схвилювала стаття «Мрію зрадили», яка надрукована у нашій газеті за 2 грудня. Ні, не всім випускникам шкіл, вважає вона, властива розгубленість перед життям і неспілі, невпевнені кроки.

На протипагу розповіді про випускників Першобірманської середньої школи вона хоче розповісти про своїх однокласників. Це — розповідь про вірних друзів, про те, як виплекали вони хорошу мрію і понесли її у життя, як бережуть вірність їй. Десять юнаків і дівчат — однокласників, закінчили в цьому році Компаніївську середню школу і разом поїхали на ударну комсомольську — будівництво Ново-Українського цукрозаводу. Іноді їм буває нелегко, але труднощі тут долаються гуртом. Хороше входить в життя, коли поряд — друзі, а попереду — світла мета.

ДЕСЯТЕРО З ОДНОГО КЛАСУ

ТАК вже повелося: майже всі випускники твердять, що їх клас був найкращим, найдружнішим і, взагалі, єдиним на всю школу. Але наш таки, справді, був напрощуд дружинним.

Задум разом поїхати на будову виник у нас наприкінці навчального року, на комсомольських зборах, де обговорювали найболючіше питання: що робити далі? Власне, тоді ще не було остаточного рішення нічого, крім одного — бути разом і надалі. Це вже потім, коли прийшли в обком комсомолу, нам вручили комсомольські путівки на Ново-Українську будову. Але з'явилися за ними не всі. Дуже прикро було за Лїду Славну, комсорга класу. Чи не найбільше усіх метушилась вона, а до справи дійшло — почалися вигадки про хворого батька, якого, мовляв, не може залишити. Усі ми перестали розмовляти з нею. Я не вважаю це жорстоким. Бо ж навіщо було давати його? І Миколи Поліщука з нами не було. Хоч батько його, Дмитро Хомович, і запевняв нас, що Микола поїде з усіма, та ще й обіцяв йому баян купити, щоб веселіше було, але послав сінка екзамену до вузу складати.

Та ми і без Миколіного баяна не сумували. Вирушили з піснями, сміхом і жартами. В котрий вже раз пригадуючи подробиці свого від'їзду: і те, як завжди слухняна Віра Гудзь потай взяла домову книгу і сама, без згоди батьків, виписалась з неї, і те, як усі разом ходили аж у Степове умовляти Гришечкину матір (це ми так звали Григорія Карбівничого) та інші пригоди.

Все ж кожному в серце закралась тривога: що ж вона за будова така, і як вона нас зустріне? Всупереч усім сподіванням, нас, взагалі, не зустріли. Приїхали вночі. З пітьми виринали нечіткі обриси якихось споруд, довкола були траншеї, купи цегли. Дівчата залишилися сидіти на чемаданах та клунках, а хлопці подались до гуртожитку — вирішувати питання про ночівлю. Через якусь годину ми мали одну невеличку кімнату на всіх.

В моєму житті це була перша безсонна ніч. Не тому, що твердо було і незручно. Дуже незвичним все здавалось, непокоїли думки.

— Чому не спиш? — озвався з протилежного кутка Коля Черняков, і, сам розуміючи причину, заспокоїв: — Це тільки спершу так, а там все гаразд буде.

«Еге ж, думаю, добре тобі казати, коли ти вже маєш спеціальність тесляра. А що ж ми робитимемо?»

Довелось на перших порах взятися за немудру, але нелегку справу: копати траншеї для водопроводу. Дуже скоро до крові натерли долоні, мучив біль у спині і страшна спека. Але ніхто не кидав роботи. Навіть Микола Черняков, якого запропонували йти в бригаду теслярів, не погоджувався залишати друзів. Та ми переконали його, що це просто нерозумно: адже там він дасть більше користі, ми ж поки що попрацюємо різноробітниками, а потім теж оберемо професію, набудемо кваліфікації.

Чекати довелося більше, ніж думали. На нас чомусь не звертали ніякої уваги. Правда, гуртожитком забезпечили. Поселили у сусідніх кімнатах: у четвертій — хлопців, а нас — у п'ятій. Ми були дуже вдячні нашому хлопцю, який допомагав влаштуватися — носили меблі, воду. Зуміли і ми віддячити їм. Якоюсь Рая Терещенко зайшла до них у кімнату і жажнулась:

— Ну на що схожі ваші ліжка?

І тут же з її допомогою всі ліжка були акуратно застелені. Рая у нас, взагалі, любить виховувати. Ще в школі була найкращою піонервожатою, а зараз готується до вступу в педагогічний інститут. Отож, з її легкої руки стали ми шефами четвертої кімнати.

Заробітками похвалитись не могли. А головне, що невелику свою зарплату ще не вміли розумно витратити. То у нас цілий день не переводяться цукерки й різні ласощі, а то й на хліб немає. Хоч ніяково було, а доводилось частенько таки когось-небудь «командувати» додому за провіантом. А там стрічали нас незмінними запитаннями:

— Ну що, може назовсім уже?

Але нікого з наших по-сланців не спокусило сите і безтурботне життя біля батьків — всі повертались на будову, до друзів.

Тепер, коли минуло вже півроку, відчуваємо, що обжились на будові завдяки тому, що труднощі перших днів переборолі.

І умови вже тепер кращі. Нам дали змогу оволодіти будівельними спеціальностями за своїм вибором. Особливо пожаждала цю справу люблена вчителька Ганна Семенівна Швиркова, яка приїхала провідати нас. Хлопці Микола Коваленко, Микола Ляшенко, Петро Сімокоп, Григорій Карбівничий стали теслярами. Їм уже й виробничі розряди присвоєно.

Тендітна Рая Терещенко тепер штукатуриця. Здивували усіх Рая Дубина і Настя Шаст. Їм заохотилось стати бетонниками, і вони попросили у бригаду Володимир Лазаренка. Ми чули, що це хороший колектив, комуністичний, але ж там усі вже досвідчені, до тогож одні хлопці. Як то, думаємо, приймуть наших тихих, сором'язливих дівчат. Даремно хвилювались: не дають їх в обиду хлопці-бетонники, допомагають, підказують.

Ми з Вірою — малярі. Мені подобається те, що приходимо останніми у споруджений будинок і завершуємо роботу усіх, хто трудився тут до нас. Після нас будинок вже зовсім готовий — побілений, з викрашеними вікнами, дверима, підлогою. Він одразу ж стає таким красивим! А я так люблю усе красиве. Через те й мрію вступити до архітектурно-художнього інституту.

Вечорами відвідуємо курси крою та шиття. Дехто з наших глузує, мовляв, інша справа художня самодіяльність, в якій беруть участь Рая, Настя, Віра, а то придумала — шиття... А що ж тут поганого, коли я люблю носити красиві сукні? Шитиму їх для себе і для наших дівчат.

Навіть шкода стає, коли подумаєш, що скоро завершимо будову, і, можливо, розлучимось. Зрозуміло, все життя не будемо разом. Не будемо тому, що у нас не зовсім однакові плани на майбутнє, і доля у кожного своя. Але спогади про друзів юності не залишать нікого з нас. Як добре у відповідальну для тебе пору вибору життєвого шляху відчувати, що ти не один, що поряд — надійні, вірні друзі.

А. ЛАПЧЕНКО.

Древній і вічно юний Київ

Чи знаєш ти свою Вітчизну?

Київ... Орденоносна столиця нашої республіки. Хто побував у ньому хоч раз, той на все життя запам'ятає шевит його парків, гомінливі вулиці, чудові архітектурні пам'ятники і багато-багато прекрасного, що створено в ньому майже за тисячоліття.

Красивий Київ ранньою весною, коли лапасті каштани запалюють свої свічки, а стрункі тополі, шепочучи листям, ведуть тиху, інтимну розмову. Чудовий Київ і тоді, коли осінь забарвлює його парки в різні кольори, коли після перших приморозків дерева здаються янтарними, а земля навкруг них, ніби вкрита чудовою ковдрою. Напевне, ніде так, як в Києві, не відчувається подих золотої осені. Взимку, коли сивий Дніпро одягає на свої береги білу ковдру, місто не втрачає своєї чарівності.

Багато цікавого, героїчного можуть розповісти київські вулиці, будинки, пам'ятники.

Письмових даних про виникнення міста нема. Як розповідає літописець, назва Києва походить від прізвища першого князя слов'янського племені полян — Кия. «Быша три брата, — пише він, — единому имя Кий, а другому Шек, а третьему Хорив, вестра их Лыбедь. Сидяще Кий на горе, идеже ныне оувоз Боричев, а Шек сидяще на горе, идеже ныне зовется Шевковица, а Хорив на третьей горе, от него же прозвася Хоривица; и створища град во имя брата своего старейшого и нарекоша имя ему Киев».

У жодному з старовинних міст нашої Батьківщини не збереглося такої великої кількості чудових пам'яток древньоросійського зодчества, як у Києві, «матері міст руських». Серед пам'яток сивої давнини одне з визначних місць займає Софійський собор. Заснований в 1037 році на місці перемоги над печенігами, він свідчить про великий рівень будівельної техніки того часу. Собор був свідком багатьох історичних подій. Тут поховано в 1054 р. Ярослава Мудрого, в 1125 р. — Володимира Мономаха — батька засновника Москви Юрія Долгорукого. В цьому соборі в січні 1654 року кияни одностайно схвалили рішення Переяславської ради про возз'єднання України з Росією і склали присягу на вірність Росії. Недалеко від Софійського собору знахо-

дяться залишки «Золотих воріт», через які урочисто в'їздив до Києва в 1648 році Богдан Хмельницький після перемоги під Жовтими Водами. В цій же частині міста збереглася чудова Андріївська церква, збудована в XVIII столітті.

Заснована майже одночасно з Софійським собором Києво-Печерська лавра в свій час відіграла важливу роль в культурно-му розвитку Київської Ру-

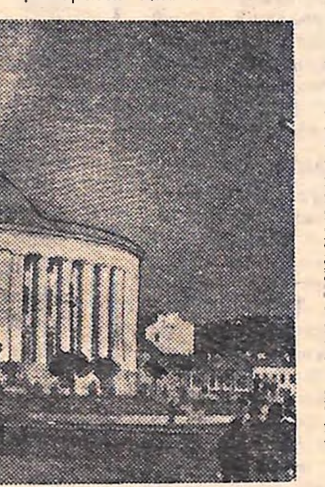

сі. Поряд з цим лавра, використовуючи малокультурність та забобони людей, своїми «чудотворними іконами та моцями» залучала велику кількість богомольців, які залишали тут свої останні копійки, зароблені тяжкою працею.

З розвитком капіталізму в Києві, як і скрізь в Росії, росте класова боротьба. В 1879 році в Києві відбувся перший страйк залізничників. Трохи пізніше тут було створено «Південно-російський робітничий союз» на чолі з Шедріним і Ковальською. В місті стали з'являтися твори К. Маркса, Ф. Енгельса, Г. Плеханова. На формування політичної свідомості київських робітників великий вплив мала ленинська «Іскра». Кияни завжди відгукувались на всі революційні події, що відбувались тоді в царській Росії, брали в них безпосередню участь. Коли в 1917 році революційні маси Петрограда під керівництвом більшовиків повалили царське самодержавство, робітники Києва виступили зі зброєю в руках за владу Рад. Про цей славний революційний період в історії Києва може розповісти майже кожен будинок, завод, вулиця.

На площі Калініна зберегіся будинок, в якому в

1917 році містилося Центральне бюро профспілок робітників м. Києва, редакція більшовицької газети «Голос соціал-демократа». В лютому 1919 р. в цьому ж будинку розмістилася комендатура гарнізону. Комендантом м. Києва був тоді легендарний полковник М. О. Щорс. В будинку по вулиці Лабораторній, 12, жила мати та сестри В. І. Леніна. Сюди він писав листи з-за кордону, підтримуючи зв'язок з революціонерами Києва.

За роки Радянської влади Київ виріс у великий культурний та промисловий центр, особливо коли сюди була перенесена столиця з Харкова. Щоб наочніше уявити собі розміри сьогоденного Києва, в якому проживає один мільйон сто вісім тисяч чоловік, достеменно позначитися з деякими цифрами.

За один день на 28 трамвайних і 17 тролейбусних маршрутах міста перевозиться більше мільйона чоловік. Літаками, поїздами, автобусами, пароплавами щодня в Київ прибуває до 50 тисяч чоловік.

Царством великої хімії назвали вони недавно відкритий магазин синтетичних виробів. Щомісячно він буде продавати товарів на 3 мільйони карбованців. Нова не тільки в цьому. В Києві вже нікого не дивує напис: «Трамвай працює без кондуктора», «Кінотеатр працює без контролера». З кожним днем все більше трамваїв замінюються тролейбусами, а нещодавно кияни одержали чудовий подарунок — метро. Днями стали до ладу київські Лужники — Палац спорту.

Сучасний Київ — великий культурний і науковий центр. В ньому налічується 17 вищих учбових закладів.

М. П. СТАРИЦЬКИЙ

(До 120-річчя з дня народження)

Видатний діяч української культури Михайло Петрович Старицький (1840—1904) належить до числа людей, відносно котрих нелегко вирішити, в якій галузі мистецтва їх талант проявився найбільш повно і яскраво. Старицький був поетом, драматургом, автором історичних романів, режисером, керівником однієї з кращих українських театральних труп. І в кожній з цих різних сфер творчості він виступав не випадковим пришельцем, а справжнім майстром.

М. П. Старицький народився 14 грудня 1840 року на Полтавщині в родині дрібного поміщика. Коли хлопцеві було вісім років, батько його помер, а на двадцятому році життя він втратив і матір. З того часу опікуном і вихователем майбутнього письменника став його дядько Віталій Лисенко, батько геніального українського композитора Миколи Лисенка. Полтавська гімназія, Харківський, а потім Київський університети — тут дістав освіту майбутній поет і драматург.

В період навчання в Києві серед яких один з найстаріших на Україні університет імені Т. Г. Шевченка. В Києві працює 33 наукових заклади, налічується більше 853 бібліотеки. Одна з них — Державна Публічна — займає визначне місце серед бібліотек світу. Сюди їздять з-за кордону знайомитися з цінними матеріалами.

Розквітаючий і молодіючий древній Київ у дружбі з іншими містами Радянського Союзу впевнено крокує в комуністичне майбутнє.

Т. МОТОРНА,

позаштатний кореспондент «Молодого комуністичного».

На знімку: загальний вигляд нового приміщення Державного цирку.

Фото автора.

Київському університеті Старицький починає свою письменницьку діяльність. В 60-х роках, одночасно з першими спробами в галузі поезії, М. Старицький починає займатися і драматургічною творчістю, а також захоплюється сценічною аматорською діяльністю: бере участь у студентських виставах, створює разом з Лисенком невеликий хор.

В 1883 році М. Кропивницький, М. Заньковецька, М. Садовський та інші створили єдину трупу, з діяльності якої починається справжній розквіт українського народного реалістичного театру. На чолі цієї першої великої трупи стає Михайло Старицький. Він виявляє кипучу енергію в організації театру, видає йому всі свої сили, хист, навіть спродує власний маєток, щоб на перших порах забезпечити колектив коштами.

Коли М. П. Старицький став на чолі першої професійної трупи, український театр мав дуже обмежений щодо кількості національний репертуар. Щоб якоюсь мірою заповнити цю прогалину, Старицький пише ряд оригінальних драм: «Не судилось» (1881), «Богдан Хмельницький» (1887), інсценізує твори М. Гоголя («Тарас Бульба», «Майська ніч»); пристосовує для сцени деякі малосценічні драматичні твори українських письменників П. Мирного («Перемудрив») («Крути та не перекручуй»), І. Нецуря-Левцького («На Кожум'яках», «За двома зайцями»). Він також видає у власному перекладі українською мовою «Гамлета» Шекспіра.

Останнє десятиріччя життя і творчої діяльності М. Старицького (1894—1904 року) збігається з десятиріччям, що безпосередньо передувало першій буржуазно-демократичній революції в Росії 1905 року.

М. Старицький і в цей період у кращих своїх творах залишається реалістом. Його п'єси, написані у 90-і роки: «У темряві» (1892), «Галан» (1893), «Ой не ходи,

Грицю, та й на вечерниці» (1896), «Оборона Буші» (1899), і кращі поезії є неперечним доказом демократизму письменника, його вірності життєвій правді.

Напружена праця в театрі, важкі умови життя режисера і актора мандрівного театру, постійні утиски з боку царської цензури, нападки на його кращі твори з боку буржуазних націоналістів, — все це швидко підірвало здоров'я М. Старицького, і за чотири роки до своєї смерті він змушений був залишити театральну діяльність.

Помер Михайло Петрович Старицький 27 квітня 1904 року.

Проблема соціальної нерівності, класових суперечностей на селі широко розвинута у драмі «Не судилось». Змальовуючи трагедію бідної селянської дівчини Катерини Дзвонаривни, яка покохала панича Михайла Ляшенка, письменник подає правдиві реалістичні картини паразитичного життя поміщиків і важкого підяремного життя селян.

В образах поміщика Івана Ляшенка, його дружини, дочки Зізи, сина Михайла, їх родича Белохвостова, у мерзотних вчинках і моральних персонажах втілено типові риси життя і побуту поміщицького середовища.

Ці і багато інших творів Старицького — не тільки чудові пам'ятники української дореволюційної драматургії. Вони живуть і сьогодні на сценах десятків театрів, в свідомості вдумливих читачів і глядачів.

В одній із своїх поезій М. П. Старицький писав: «Як ляжу у ямі, тоді вже згадають —

Я знаю,
Я мене словом теплим
та ширим».

Талантом, працею, самовідданим служінням народному мистецтву видатний український художник-демократ Михайло Петрович Старицький завоював пошану радянських людей.

М. ДОНЕЦЬ,
Заслужений артист
УРСР.

В ГОСТЯХ У «МОЛОДОГО КОМУНАРА»

Багато цікавого розповіли працівники СКБ — інженери-конструктори С. Шмат і Є. Коссов, технік-конструктор Г. Пеккерман. З їх розповіді стало відомо, що протягом наступного року завод освоїть 6 марок нових сівалок. Над цим і працює у ці дні спеціальне конструкторське бюро заводу. Серед нових марок будуть такі потрібні для сільськогосподарства машини, як зернотрав'яна сівалка та сівалка для роботи у садах.

Заводські конструктори проводять цікаві експерименти по заміні деяких металевих деталей на капронні. Вже створено сівалки з капронними висівною муфточкою та барабаном. Зараз вони проходять випробування у бригаді двічі Героя Соціалістичної Праці Олександра Гіталова та в інших колгоспах області.

Продукція заводу розкодиється далеко за межі республіки. В кожному куточку країни можна зустріти сівалку з маркою «Червоної зірки».

На знімку (зліва направо): Є. Коссов, М. Сосна, С. Шмат, Г. Пеккерман.

Фото В. Ковпака.

ВІДКРИТТЯ Київського Палацу спорту

Недалеко від республіканського стадіону імені М. С. Хрущева відкрився найбільший на Україні Київський Палац спорту. Довжина будинку — 138 метрів, а ширина — 78. Площа арени, на якій можна проводити змагання з багатьох видів спорту, дорівнює 1800 квадратним метрам. Весь будинок споруджено із скла та алюмінію.

Всередині Палац спорту являє собою величезний квадратний амфітеатр з трибунами більш як на 10 тисяч глядачів. Одна з них устаткована спеціальним пристроєм, який дає змогу за 20 хвилин перетворювати трибуну у велику сцену. У залі встановлено новинки радіотехніки — «звуківі колонки». Вони забезпечують добру чутивість голосу радіо-

інформатора на всіх місцях. За допомогою «фабрики штучного холоду», яку збудовано поруч, спортивна арена може швидко перетворюватися у льодяний каток.

9 грудня відбулося відкриття Київського Палацу спорту. На відкритті були присутні керівники Комуністичної партії і Уряду України товариші М. С. Гречуха, І. П. Казанець, Н. Т. Кальченко, Д. С. Коротченко, М. В. Підгорний, В. В. Шербицький, М. Д. Бубновський, М. С. Синиця, А. Д. Скаба, П. Ю. Шелест.

З промовами виступили начальник Головкинбуду М. П. Лисенко, коваль вагоноремонтного заводу І. П. Кухар, голова президії ради Союзу спортивних товариств і організацій УРСР Л. Г. Никонов, заслужений май-

стер спорту СРСР Лариса Латніна, кандидат у члени Президії ЦК КП України, перший секретар Київського обкому партії П. Ю. Шелест.

З величезним піднесенням прийнято вітальні листи ЦК КПРС і ЦК КП України. Потім відбувся великий концерт мистецтв столиці України, виступи спортсменів і Київського балету на льоду.

Відкриття Київського Палацу спорту — ще одне яскраве свідчення величезного і повсякденного піклування Комуністичної партії, Радянського уряду, ленинського Центрального Комітету КПРС на чолі з М. С. Хрушовим про всемірний розвиток духовних і фізичних сил нашого народу — будівника комунізму.

(РАТАУ).

